

Wel inzicht in instroom inburgering, maar niet in resultaten

Gemeenteraad nog niet voldoende geïnformeerd over inburgeringstrajecten

Hoewel de kwaliteit van de informatie in de voortgangsrapportages aan de gemeenteraad de afgelopen jaren is toegenomen, constateert de rekenkamer dat de kwaliteit van de informatie over taal- en inburgeringstrajecten nog niet voldoende is. De informatie aan de raad gaat vooral over het aantal gestarte taal- en inburgeringstrajecten. Aangezien niet alle trajecten met succes worden afgerond, krijgt de raad daarmee onvoldoende inzicht in de resultaten van inburgering. Informatie over de trajecten, die inburgeraars met succes afronden, is maar beperkt aanwezig. Doordat de gemeenteraad geen inzicht heeft in de resultaten kan zij ook niet beoordelen of de gemeente het risico loopt een deel van de vergoedingen van het Rijk voor inburgering mis te lopen.

Dit is de belangrijkste conclusie van de rekenkamer in het onderzoek *Inburgering. Kwaliteit van de informatievoorziening*, dat vandaag wordt gepubliceerd.

Inburgering in Amsterdam

Het doel van de Wet Inburgering (2007) is dat vreemdelingen mondeling en schriftelijk de Nederlandse taal beheersen en op de hoogte zijn van de Nederlandse samenleving. De inburgeraar dient dit aan te tonen via een inburgeringsexamen.

Om dit af te kunnen leggen volgt hij cursussen bij een speciaal hiervoor ingerichte instelling (de 'taalaanbieder').

Het college wilde in de periode 2006-2010 aan meer dan 100.000 Amsterdammers met een taal- en inburgeringsachterstand inburgeringstrajecten aanbieden. Na een moeizame start stelde het college in 2008 de doelgroep voor inburgering bij van ruim 100.000 naar 67.000 personen, waarvan 34.000 verplichte en 33.000 vrijwillige inburgeraars.

In 2009 besteedde het Amsterdamse college € 49,3 miljoen aan inburgering.

De gemeente moet de in de periode 2007 tot en met 2009 gestarte inburgeringstrajecten nog definitief afrekenen met het Rijk.

Ontbrekende informatie

De rekenkamer constateert dat het college de gemeenteraad niet of beperkt informeert over:

- Het aantal verplichte inburgeraars dat is opgeroepen voor de intake en niet reageert.
- Het aantal ontheffingen en vrijstellingen.
- Het onderscheid tussen het aantal verplichte en vrijwillige inburgeraars dat een traject start, onderbreekt of afrondt.
- De duur van de inburgeringstrajecten.
- Het bereiken van de inburgeringsdoelgroepen naar leeftijd en sexe.
- Het aantal inburgeringstrajecten dat duaal is (=gekoppeld aan participatietrajecten) en het participatieniveau van inburgeraars.
- De opgelegde en geïnde boetes.

Het ontbreken van deze informatie over de effecten van inburgering is volgens het college te wijten aan de trage invoering van de Wet Inburgering, waardoor de eerste inburgerings-trajecten pas vanaf de 2de helft van 2008 zijn gestart. Uitgaande van een gemiddelde trajectduur van 1,5 jaar betekent dit dat er nu, 3 jaar na de invoering van de Wet Inburgering, naar het oordeel van de rekenkamer outputgegevens over tenminste het aantal geslaagde of uitgevallen deelnemers beschikbaar moeten komen.

Financiële risico's

Doordat er nog weinig inzicht is in de resultaten, is niet goed te beoordelen welke financiële risico's de gemeente Amsterdam loopt. Het Rijk financiert Amsterdam op grond van een vast bedrag per deelnemer dat is gebaseerd op 10% uitval van deelnemers, waardoor bij een hogere uitval tekorten in de financiering van de gemeente kunnen ontstaan.

Betrouwbaarheid, consistentie en tijdigheid voldoende

De rekenkamer deed onderzoek naar de volledigheid, betrouwbaarheid, consistentie en tijdigheid van de informatie die de raad van het college krijgt. De rekenkamer meent dat de betrouwbaarheid, consistentie en tijdigheid van de informatie voldoende is, al zijn er op enkele punten verbeteringen mogelijk.

Aanbevelingen

De rekenkamer doet aanbevelingen aan het college van B&W over zowel de volledigheid, de betrouwbaarheid als de consistentie van de informatie. Het college neemt met enige kanttekeningen alle aanbevelingen van de rekenkamer over.